

Krassen van een Gooise kijker

Jaren geleden is een schrijflijster (Turdus scripsi) op de zandbult die wij het Gooi noemen actief geweest. Dit familielid van mij heeft indertijd helaas het steeds vruchtbaarder wordende biotoop verlaten. Ik heb zijn plaats ingenomen. Penlijster (Turdus penna) is mijn naam.

Thuis voor de buis

Een nieuw fenomeen heeft de kop opgestoken: de televisie-vogelaar. Gezeten voor de buis, al dan niet omgeven door genotsmiddelen, zapt deze populatie vogelaars over het scherm. Echter, om scherp te blijven, worden slechts non-alcoholische dranken genuttigd. Een goede reflex is onontbeerlijk, want het vogelgeluid of de zichtbare vogel kan in een flits al weer voorbij zijn. Lukt het niet om de vogel direct te determineren, dan maakt hij gebruik van zijn ondersteunende materiaal. Eigenlijk moet dat continu aanstaan, bij natuurfilms is dat zonder meer handig, maar op andere onverwachte momenten is dat zonder meer noodzakelijk. Zoals de buitenvogelaar vergroeid is met zijn verrekijker en telescoop, is bij de televisievogelaar de videorecorder het verlengde van zijn zintuigen. Er doen verhalen de ronde dat velen van hen, voor het op soort brengen, gebruik maken van kleurenfoto's. Deze hebben zij van de beelden van de videorecorder gemaakt. Je moet maar op het idee komen. Gegevens vastleggen van de plaatsen waar de opnamen gemaakt zijn, hoort er ook bij. Die zijn nodig om gebruik te kunnen maken van de uitgebreide achtergrondliteratuur: gidsen van landen, werelddelen en soortgroepen. Het zou mij niet verbazen, als in de USA inmiddels al tv-birdingclubs bestaan, competities worden gehouden en op diverse plaatsen uiteenlopende scorelijsten worden bijgehouden. Zelf kies ik toch liever voor het pure buitenleven.

Toch wordt je, als je over dit verschijnsel na gaat denken, wel van iets bewust gemaakt. Waarom zou een dergelijke bezigheid voor mensen die fysiek niet meer in staat zijn in het vrije veld te vertoeven niet uit kunnen groeien tot een fascinerende hobby?

Wie zijn oor goed te luisteren legt, zal overigens merken dat het tv-vogelvirus op meer plaatsen heeft toegeslagen. Deze patienten zijn niet zozeer gespitst op natuurfilms, maar kunnen het niet nalaten, bijvoorbeeld tijdens het journaal, hun niet ter zake doende opmerkingen te lozen. Dit tot ergernis van hun omgeving. Daar heb je hem of haar weer, de vogeltjesfreak! Een kleine penlijstertest bood

enig inzicht in de ernst van de epidemie. Een zwarte roodstaart op de achtergrond zingend tijdens een interview met een dierenarts uit Borculo hadden velen gehoord. Onbewust merken we kennelijk nogal het een en ander op. De bekende KLM-televisieknobbelzwaan uit de reclamespot kende iedereen, de roodstaartbuizerds uit een ander spotje scoorden lager. De geluiden van zangvogels bij de spotjes over witter dan wit was- en vakantieparken kwamen ook niemand onbekend voor. Opmerkelijk was dat er nogal wat geënquêteerden waren die vonden dat zij vaak dezelfde geluiden bij overeenkomstige situaties hoorden. Genoemd werden bijvoorbeeld de roepen van roeken en bosuilen bij angst-aanjagende of droeve beelden. Een oude rot had het over Turkse tortels die te horen waren in de tv-serie over Willem van Oranje. Die leefde echter in een eeuw toen deze vogelsoort nog niet in Nederland voorkwam. Een andere geconstateerde miskleun was de roepende bosuil bij de in de Bijlmer spelende film "De lift". Die nieuwe generatie televisievogelaars heeft toch wel iets apart ontdekt!

PENLIJSTER

